

REGULAMIN STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH

studia II stopnia

kierunek studiów: Pedagogika

I. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. Nr 25, poz. 131).

II. Cele praktyk

Praktyki studenckie z założenia stanowią integralną część procesu dydaktycznego. Koncepcja praktyk zakłada stworzenie studentom odpowiednich warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego oraz umiejętności praktycznych i organizacyjnych. Praktyki stwarzają szansę profesjonalnego rozwoju studenta opartą na łączeniu doświadczeń ze zdobytą wiedzą w toku studiów.

Cele szczegółowe:

- zapoznanie z warunkami funkcjonowania placówek edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz związanych bezpośrednio z edukacją dla bezpieczeństwa;
- poznanie modeli organizacyjnych placówki oraz metod i form pracy z wychowankami i podopiecznymi;
- doskonalenie umiejętności diagnozowania, planowania i organizowania pracy dydaktycznej, opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacyjnej;
- kształtowanie właściwej postawy studentów przygotowujących się do zawodu pedagoga, zgodnej z zasadami etyki.

III. Efekty kształcenia do uzyskania przez studenta w ramach praktyk

W ZAKRESIE WIEDZY:

- a) zna specyfikę placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności zna realizowane w niej zadania dydaktyczne, opiekuńczo-wychowawcze, sposoby funkcjonowania, organizację pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentację;
- b) zna zasady udzielania pierwszej pomocy oraz podstawowe zasady pierwszej pomocy oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucji, w której praktyka jest realizowana.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:

- potrafi dokonać obserwacji:
  - a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności poszczególnych podopiecznych, jak również formalnych i nieformalnych grup podopiecznych,
  - b) interakcji opiekun – podopieczny oraz interakcji między podopiecznymi (w tym samym i w różnym wieku),
  - c) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
  - d) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
  - e) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym dydaktycznej, opiekuńczo-wychowawczej, pomocowej i terapeutycznej,
  - f) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw podopiecznych,
  - g) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;
- potrafi współdziałać z opiekunem praktyk w:
  - a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
  - b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
  - c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć dydaktycznych i wychowawczych,
  - d) podejmowaniu działań na rzecz podopiecznych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- potrafi samodzielnie pełnić rolę nauczyciela-wychowawcy, w szczególności:
  - a) potrafi diagnozować dynamikę grupy oraz pozycję jednostek w grupie,
  - b) potrafi poznawać podopiecznych, ich sytuację społeczną, potrzeby, zainteresowania i zdolności, a także potrafi określić poziom rozwoju oraz wstępnie zdiagnozować dysfunkcje i zaburzenia,
  - c) potrafi samodzielnie prowadzić działania dydaktyczne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze wobec grupy i poszczególnych podopiecznych,
  - d) potrafi sprawować opiekę nad grupą w toku spontanicznej aktywności,
  - e) potrafi zorganizować i prowadzić zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub terapeutyczne (w tym zajęcia integrujących grupę i działania profilaktyczne) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
  - f) potrafi animować aktywność grupy i współdziałanie jej uczestników,
  - g) potrafi podejmować indywidualną pracę podopiecznymi,
  - h) potrafi podejmować działania wychowawcze o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,

- potrafi analizować i interpretować zaobserwowane albo doświadczone sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, w tym:
  - a) prowadzić dokumentację praktyki,
  - b) konfrontować wiedzę teoretyczną z praktyką,
  - c) ocenić własne funkcjonowanie w toku realizowania zadań dydaktycznych, terapeutycznych, opiekuńczych i wychowawczych (potrafi dostrzec swoje mocne i słabe strony),
  - d) ocenić przebieg prowadzonych działań oraz realizację zamierzonych celów,
  - e) konsultować się z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
  - f) omawiać zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:

- ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych,
- jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym;
- ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych,
- odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.

IV. Treści programowe

1. Czas odbycia praktyki, obowiązujący wymiar godzin reguluje plan studiów, dostępny dla studentów poprzez Wirtualną Uczelnię.
2. Ramowy program praktyk studenckich przewiduje następujący ich rozkład w czasie trwania studiów:

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA (ASYSTENCKA)

- poznanie form i metod pracy wybranej placówki edukacyjnej, terapeutycznej, opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacyjnej lub związanej bezpośrednio z edukacją dla bezpieczeństwa (hospitacje, obserwacje, elementy działania);
- udział w realizacji projektów proponowanych przez instytucje, placówki i organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia, towarzystwa);
- pełnienie funkcji wychowawcy (opiekuna) na obozie lub kolonii.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA (METODYCZNO-DYDAKTYCZNA)

- poznanie możliwości diagnozowania, planowania i organizowania pracy dydaktycznej, terapeutycznej, opiekuńczo-wychowawczej lub resocjalizacyjnej;
- poznanie dokumentacji placówki;
- uczestnictwo w zadaniach realizowanych przez placówkę – twórcze włączenie się w formy pracy z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności warsztatowych nabytych w czasie studiów;
- samodzielne wykonywanie zadań na rzecz placówki, uzgodnionych z opiekunem praktyk – w trakcie praktyki student jest zobowiązany do samodzielnego prowadzenia zajęć w wymiarze co najmniej 1/5 wyznaczonych godzin praktyki przy uzyskaniu akceptacji scenariuszy przez bezpośredniego opiekuna praktyk w placówce;

PRAKTYKA ZAWODOWA

- Zaleca się, aby wybór placówki umożliwił zaprojektowanie i przeprowadzenie analiz związanych z problematyką pracy dyplomowej;
- w trakcie praktyk wymagana jest ścisła współpraca studenta z kierownictwem placówki czy organizacji, w której realizowana jest praktyka;
- w trakcie praktyki zawodowej student jest zobowiązany do samodzielnego prowadzenia zajęć, nadzorowanych przez opiekuna w placówce, określonych specyfiką placówki przy uzyskaniu akceptacji scenariuszy przez bezpośredniego opiekuna praktyk w placówce;
- studenci studiów stacjonarnych realizują praktykę zawodową w marcu danego roku kalendarzowego (w okresie tym nie odbywają się zajęcia dydaktyczne).

V. Założenia organizacyjne

1. Jeśli wybrana placówka wymaga skierowania na praktyki ze strony Uczelni, student może je pobrać w Biurze Obsługi Studenta.
2. W Biurze Obsługi Studenta student pobiera „Zeszyt praktyk”, który jest dokumentem zawierającym informacje o miejscach realizacji i przebiegu praktyk w ciągu trzech lat studiów.
3. W placówce student zgłasza się do przedstawiciela kierownictwa (dyrektor, kierownik, komendant), który wyznacza osobę bezpośrednio odpowiedzialną za przebieg praktyki i opiekę nad studentem. Opiekun praktyk ustala ze studentem szczegółowy program praktyki zgodny z wytycznymi Uczelni.
4. W czasie trwania praktyki student prowadzi systematycznie „Zeszyt praktyk”, zapisując czynności/działania podejmowane w ramach obowiązków praktykanta.
5. Podstawą zaliczenia praktyki jest uzyskanie w „Zeszycie praktyk”:
  - potwierdzenia odbycia praktyki w wymiarze przewidzianym dla określonego typu praktyki (pieczętka placówki lub organizacji, w której była realizowana praktyka oraz pieczętka dyrektora wraz z podpisem);

- opisowej oceny przebiegu praktyki i krótkiej charakterystyki postawy studenta (opinia opiekuna praktyk w placówce) oraz oceny cyfrowej, w zakresie od 2,0 do 5,0, przy uwzględnieniu ocen połówkowych;
- potwierdzenia zrealizowania projektu (pieczętka placówki lub organizacji, w której była realizowana praktyka oraz pieczętka i podpis dyrektora placówki lub osoby przez niego wyznaczonej);

VI. Instytucje praktyk

1. Praktyki odbywają się w placówkach:

- z którymi Uczelnia podpisała porozumienia o organizacji studenckich praktyk zawodowych;
- wybranych przez studenta.

2. Praktyki mogą być realizowane w następujących placówkach:

Na specjalności: Resocjalizacja Społecznie Nieprzystosowanych:

- placówki wsparcia dziennego (ogniska wychowawcze, świetlice środowiskowe, świetlice szkolne, kluby osiedlowe, kluby młodzieżowe),
- placówki interwencyjne (pogotowia opiekuńcze),
- ośrodki wychowawcze i szkolno-wychowawcze, ośrodki socjoterapii,
- zakłady poprawcze, zakłady karne, areszty śledcze,
- inspektoraty ds. nieletnich,
- kuratela sądowa (dla nieletnich i dla dorosłych),
- ośrodki kuratorskie,
- ośrodki leczenia uzależnień,
- placówki socjalizacyjne (domy dziecka);
- komendy policji lub straży miejskiej;
- inne placówki, organizacje i stowarzyszenia, zajmujące się działaniami w zakresie profilaktyki i resocjalizacji osób z nieprzystosowaniem społecznym;

Na specjalności: Edukacja dla Bezpieczeństwa:

- szkoły,
- administracja państwowa (jednostki odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa publicznego),
- centra antykrzysowe wszystkich szczebli,
- instytucje wojskowe, policja, straż graniczna, straż pożarna, straż miejska,
- zakłady karne,
- służba ochroniarska (tylko jeden rodzaj praktyki w czasie trwania studiów);
- inne placówki i organizacje związane z obronnością i bezpieczeństwem publicznym;

Na specjalności: Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza:

- placówki socjalizacyjne (domy dziecka),
- pogotowia opiekuńcze,
- świetlice (szkolne, środowiskowe, terapeutyczne), bursy, internaty,
- szkoły (w charakterze pedagoga),
- ośrodki pomocy rodzinie,
- ośrodki wychowawcze i szkolno-wychowawcze,
- placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego,
- ośrodki wsparcia – środowiskowe formy pomocy półinstytucjonalnej, przeciwdziałające instytucjonalizacji jak środowiskowe domy samopomocy, ośrodki opiekuńcze,
- ośrodki interwencji kryzysowej świadczące pomoc ofiarom przemocy lub innej sytuacji kryzysowej, w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu się dysfunkcji.

Na specjalności: Wychowanie Przedszkolne i Edukacja Wczesnoszkolna:

- placówki, pracujące metodyką przedszkolną (przedszkola, punkty i zespoły przedszkolne, kluby przedszkolaka, akademie przedszkolaka itp.),
- żłobki,
- klasy 1-3 szkoły podstawowej,
- świetlice szkolne,
- placówki socjalizacyjne (domy dziecka);

Na specjalności: Logopedia (pod opieką specjalisty – logopedy):

- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- specjalistyczne poradnie logopedyczne,
- placówki socjalizacyjne (domy dziecka),
- świetlice (szkolne, środowiskowe, terapeutyczne), bursy, internaty,
- przedszkola i szkoły wszystkich typów i poziomów,
- placówki, pracujące metodyką przedszkolną (punkty i zespoły przedszkolne, kluby przedszkolaka, akademie przedszkolaka itp.),
- ośrodki wychowawcze i szkolno-wychowawcze,
- placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego.

3. Praktyka pedagogiczna metodyczno-dydaktyczna (120 godz.) i część zawodowej (min. 30 godz.) może odbywać się wyłącznie w placówkach edukacyjnych:

- przedszkole i inne formy wychowania przedszkolnego (punkt, zespół przedszkolny),
- szkoły wszelkich poziomów i typów,

- szkoła specjalna przysposabiająca do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z więcej niż jedną niepełnosprawnością,
- zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli,
- placówki kształcenia ustawicznego i praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,

zgodnie z realizowaną specjalnością.

4. W trakcie odbywanej praktyki student powinien mieć możliwość obserwowania różnorodnych form i metod pracy wybranej placówki edukacyjnej, terapeutycznej, opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacyjnej lub związanej z edukacją dla bezpieczeństwa. Należy przy tym uwzględnić charakter i specyfikę danej placówki oraz ewentualne sugestie praktykanta, wynikające z jego osobistych zainteresowań i możliwości.

5. W placówce bezpośrednim opiekunem studenta jest osoba wyznaczona przez organ kierowniczy placówki. Kierownictwo placówki oraz opiekun praktykanta decydują o formie i zakresie obowiązków studenta.

6. W trakcie odbywania **praktyki** student powinien poznać:

- główne cele i zadania placówki/institucji/organizacji, w której odbywa praktykę;
- obowiązki i prawa pracowników;
- obowiązujące przepisy prawne (statut, regulamin organizacyjny, zarządzenia);
- stosowane metody i formy pracy;
- sposoby i formy dokumentowania pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej;
- sposoby oceny efektywności pracy.

7. Do podstawowych obowiązków **praktykanta** należy:

- aktywne uczestniczenie w życiu danej placówki, instytucji lub organizacji i wykonywanie merytorycznych poleceń opiekuna praktyk;
- poznawanie form i metod pracy danej placówki, instytucji czy organizacji, zgodności założeń formalno-organizacyjnych z realizowanymi celami, klimatu społecznego towarzyszącego pracy wychowawczej;
- systematyczne prowadzenie dokumentacji dotyczącej przebiegu praktyki w „Zeszytach praktyk”;
- samodzielne wykonywanie zadań i prowadzenie zajęć merytorycznych na rzecz placówki, instytucji czy organizacji, uzgodnionych z opiekunem praktyk.

8. Do podstawowych zadań **opiekuna praktykanta** należy:

- sprawowanie kompleksowej opieki merytorycznej nad studentem w trakcie realizacji przez niego praktyki;
- pomoc przy wykonywaniu zadań przewidzianych programem praktyk;
- umożliwianie samodzielnego wykonywania zadań i zajęć;
- zapoznanie studenta z warsztatem pracy;

- udostępnianie niezbędnych materiałów i środków;
- zapewnienie dostępu do dokumentacji;
- pomoc przy realizacji zadań badawczych;
- podsumowanie praktyki i dokonanie oceny efektywności pracy studenta w trakcie praktyki (opinia).

9. Student w trakcie praktyki zobowiązany jest dostosować się do obowiązujących w danej placówce/instytucji/organizacji przepisów, zarządzeń wewnętrznych i zasad organizacyjnych.

VII. Inne możliwości odbycia praktyki

1. Wolontariat

- Studenci, którzy chcą odbyć praktykę w formie wolontariatu, muszą przedstawić aktualne zaświadczenie i umowę zawartą między wolontariuszem a placówką, w której odbywany jest wolontariat.

2. Praca zawodowa

- Istnieje możliwość zaliczenia części praktyk w przypadku zatrudnienia w placówce, znajdującej się na proponowanej liście miejsc praktyk. Konieczne jest aktualne zaświadczenie o zatrudnieniu ze wskazaniem zajmowanego stanowiska i wykazu obowiązków.

3. Przygotowanie do dalszego prowadzenia badań i pracy naukowej

Dopuszcza się zaliczenie części godzin praktyk z racji organizacji i uczestniczenia w konferencjach naukowych:

- Uczestnictwo bierne – 10 godzin,
- Uczestnictwo czynne (wygłoszenie referatu) – 40 godzin,
- Praca przy organizacji konferencji – 40 godzin.

Student jest wówczas zobowiązany do przedstawienia certyfikatu uczestnictwa w konferencji lub też opinii o jego pracy przy organizacji do Pełnomocnika Dyrektora Instytutu Nauk Społecznych ds. Praktyk Studenckich. Pełnomocnik dokonuje wpisu w „Zeszycie praktyk”.

VIII. Warunki zaliczania praktyk studenckich

1. Po odbyciu praktyki student zobowiązany jest do złożenia oryginałów i ksero „Zeszytu praktyk” i pozostałych wymaganych dokumentów, najpóźniej do dnia sesji właściwej każdego roku, w którym dany etap praktyk powinien zostać zakończony. Praktyki stanowią integralną część zaliczenia semestralnego.

2. W uzasadnionych przypadkach Pełnomocnik Dyrektora INS ds. Praktyk może podjąć decyzję o przedłużeniu terminu realizacji praktyk. Konieczne jest wówczas złożenie podania na piśmie z pełnym uzasadnieniem prośby lub wyjaśnieniem, złożonym w trakcie kontaktu osobistego z Pełnomocnikiem (w trakcie dyżurów).

3. Zaliczenia dokonuje się na podstawie oryginałów i ksero „Zeszytu praktyk” (opis odbywanej praktyki, potwierdzenie opiekuna, pieczęć, opinie, zatwierdzenie projektu, potwierdzenie jego realizacji), Karty Kompetencji Praktykanta oraz osobistej rozmowy ze studentem.

X. Forma zaliczenia praktyki

Zaliczenie z oceną

XI. Postanowienia końcowe

1. PEDAGOGIUM WSNS w Warszawie nie finansuje kosztów realizacji praktyk odbywanych przez studenta.
2. Koszty ubezpieczenia studenta od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków na czas trwania praktyki ponosi student.
3. Nadzór nad sprawami związanymi z organizacją i przebiegiem praktyk studenckich prowadzi Instytut Nauk Społecznych Pedagogium WSNS.